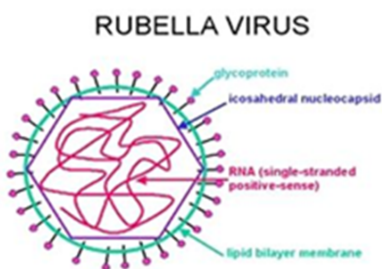

BỆNH VIỆN PHỤ SẢN TIỀN GIANG: Ảnh hưởng của Rubella đến mẹ và bé khi mang thai như thế nào?

Virus gây ra bệnh Rubella đã được biết có thể truyền từ mẹ sang thai nhi qua đường máu. Khi tác động vào thai nhi có thể gây ra những khuyết tật bẩm sinh cho trẻ. Vậy Rubella ảnh hưởng như thế nào đến mẹ và bé khi mang thai và chúng ta cần làm gì để đảm bảo an toàn cho cả mẹ và bé?

1. Rubella là bệnh gì?

Rubella là tên xuất phát từ Latinh, nghĩa là “**nốt đỏ nhỏ**”, còn gọi là “**sởi Đức**”, “**sởi 3 ngày**”, do virus RNA thuộc nhóm Togavirus gây ra. Là một bệnh sốt phát ban lành tính, lây nhiễm không **NGUY CẤP**, nhưng lại khá **NGHIÊM TRỌNG** vì có khả năng gây ra các dị tật bẩm sinh cho thai nhi.

Hình ảnh từ nguồn Internet

2. Nguyên nhân nào gây ra bệnh Rubella?

- Bệnh do **virus Rubella** gây ra, đây là virus chứa ARN, thuộc họ togavirus. Bệnh Rubella thường phát triển mạnh vào mùa xuân.

BỆNH VIỆN PHỤ SẢN TIỀN GIANG: Ảnh hưởng của Rubella đến mẹ và bé khi mang thai như thế nào?

Hình ảnh: Virus Rubella

- Con đường lây truyền qua *đường hô hấp*, virus Rubella cư trú tại vòm họng và các hạch bạch huyết. Khi người lành tiếp xúc trực tiếp với chất nhầy của mũi/họng hay các giọt bắn khi người bệnh ho, hắt xì hơi thì có thể bị bệnh. Giai đoạn dễ lây nhiễm **bệnh Rubella** là từ 7 ngày trước đến 7 ngày sau khi phát ban đỏ.
- Mọi người đều có thể là đối tượng cảm nhiễm **Rubella**. Người phơi nhiễm với virus Rubella sẽ mắc bệnh nếu như chưa có miễn dịch với virus Rubella, không có trường hợp người lành mang virus.

BỆNH VIỆN PHỤ SẢN TIỀN GIANG: Ảnh hưởng của Rubella đến mẹ và bé khi mang thai như thế nào?

Người lành có thể nhiễm virus Rubella qua giọt bắn khi người bệnh ho, hắt hơi

3. Triệu chứng nào để chẩn đoán bệnh Rubella?

- Ban lúc đầu xuất hiện ở trên đầu, mặt, rồi mọc khắp toàn thân nhưng thường không tuần tự như bệnh sởi.
- Bệnh Rubella thường nhẹ, các **triệu chứng bệnh Rubella** thường xuất hiện từ ngày 16-18 sau khi phơi nhiễm. Có biểu hiện tương tự như bệnh cúm. Các triệu chứng thường gặp bao gồm:

+ **Sốt:** Người bệnh thường sốt nhẹ, không quá cao và có kèm theo **nhức đầu**, mệt mỏi, đau họng. Triệu chứng sốt thường kéo dài 1-4 ngày.

+ **Nổi hạch:** Trước khi phát ban thì có xuất hiện hạch và thường tồn tại sau một vài ngày.

+ **Phát ban:** **Phát ban** thường bắt đầu từ phần đầu rồi lan ra toàn thân. Đặc biệt các nốt ban có màu hồng và màu đỏ có hình hơi tròn hay bầu dục có kèm theo ngứa ngáy sau khoảng 3 ngày sẽ biến mất.

BỆNH VIỆN PHỤ SẢN TIỀN GIANG: Ảnh hưởng của Rubella đến mẹ và bé khi mang thai như thế nào?

Hình ảnh: Các nốt ban biểu hiện của bệnh Rubella

4. Phụ nữ có thai bị Rubella có nguy hiểm không?

Phụ nữ mang thai thường có hệ miễn dịch hoạt động kém hơn so với bình thường do những thay đổi trong thai kỳ. Điều này khiến các tác nhân gây bệnh nói chung và virus Rubella nói riêng dễ dàng tấn công và gây tổn hại nghiêm trọng hơn cho sức khỏe. Điều nguy hiểm nhất là chúng có thể lây lan từ mẹ sang bào thai qua đường truyền máu, từ đó ảnh hưởng đến sự phát triển của thai.

- Trong 3 tháng đầu của thai kỳ: có thể gặp ở 70-90% trẻ sơ sinh được sinh ra từ những bà mẹ nhiễm bệnh Rubella mắc **Hội chứng Rubella bẩm sinh** như điếc, đục thủy tinh thể, khuyết tật tim, thiếu năng trí tuệ, tổn thương gan và lách, trẻ nhẹ cân khi sinh, phát ban ở da khi sinh, ...
- Các biến chứng nguy hiểm cho mẹ đặc biệt trong 3 tháng đầu của thai kỳ như sảy thai, thai chết lưu hoặc gây ra các dị tật bẩm sinh cho thai nhi như chứng đầu nhỏ, chậm phát triển tâm thần vận động, điếc, mù lòa, bệnh tim (hội chứng Rubella bẩm sinh).
- Ngoài ra, trẻ sinh ra từ những bà mẹ nhiễm **bệnh Rubella** còn có thể bị vàng da, xuất huyết, đái tháo đường, lách to, xương thủy tinh...

Do đó, tất cả phụ nữ trước khi quyết định mang thai nên làm xét nghiệm để xác định đã có miễn dịch với Rubella.

BỆNH VIỆN PHỤ SẢN TIỀN GIANG: Ảnh hưởng của Rubella đến mẹ và bé khi mang thai như thế nào?

Hình ảnh từ nguồn Internet

5. Bị Rubella khi mang thai cần làm gì?

Đa phần các trường hợp bị Rubella tự khỏi mà không cần phải áp dụng bất kỳ biện pháp can thiệp nào. Điều quan trọng là người bệnh phải kiểm soát tốt triệu chứng và xây dựng chế độ nghỉ ngơi phù hợp.

- **Nghỉ ngơi và chăm sóc:** Việc nghỉ ngơi đủ và duy trì chế độ ăn uống lành mạnh, uống nhiều nước và vận động vừa phải nhằm giúp cơ thể tập trung vào việc chống lại virus và phục hồi sức khỏe.
- **Kiểm soát triệu chứng:** Đau đầu và sốt thường được kiểm soát bằng cách sử dụng [thuốc giảm đau](#) và hạ sốt như paracetamol (acetaminophen). Tuy nhiên, trước khi sử dụng bất kỳ loại thuốc nào cần phải có sự chỉ định của bác sĩ điều trị.

6. Cách nào để dự phòng Rubella khi mang thai?

Rubella không có thuốc điều trị đặc hiệu, do đó tiêm vắc xin là biện pháp phòng tránh bệnh tốt nhất. Các biện pháp [phòng ngừa bệnh Rubella](#) bao gồm:

- **Tiêm phòng vắc xin** rộng rãi cho trẻ từ 12-24 tháng tuổi.
- Tác dụng phụ thường gặp sau khi tiêm vắc xin: Sốt phát ban, nổi hạch, tăng bạch cầu đa nhân, đau khớp.
- Với những phụ nữ có ý định mang thai nên chủ động đi xét nghiệm xác định có

BỆNH VIỆN PHỤ SẢN TIỀN GIANG: Ảnh hưởng của Rubella đến mẹ và bé khi mang thai như thế nào?

miễn dịch với Rubella hay chưa, nếu chưa có nên tiêm phòng vắc xin ít nhất **1-3 tháng** trước khi mang thai. Khi có thai không nên tiêm vắc xin vì nó có thể đi qua nhau thai và nhiễm cho thai nhi.

- Phụ nữ trong thời kỳ mang thai cần hạn chế tiếp xúc với những người bị sốt, phát ban hay với **trẻ mắc Rubella bẩm sinh**. Khi có những biểu hiện như sốt, phát ban, nổi hạch trong thời kỳ mang thai, đặc biệt trong 3 tháng đầu cần đến các cơ sở y tế chuyên khoa để được khám, chẩn đoán và tư vấn.

Tuy nhiên, chống chỉ định tiêm vắc xin Rubella cho những người mắc bệnh suy giảm miễn dịch, thận trọng với bệnh nhân có tiền sử dị ứng nặng với gelatin, thuốc neomycin hoặc các lần tiêm vắc xin trước, người đang sốt.

Tiêm phòng Rubella là cách phòng ngừa bệnh tốt nhất

Tóm lại, **Rubella** là một bệnh truyền nhiễm lành tính nhưng nguy hiểm đối với phụ nữ mang thai vì có khả năng để lại hậu quả nghiêm trọng cho mẹ và em bé, hậu quả của Rubella với phụ nữ mang thai vô cùng nghiêm trọng và rất khó để nhận biết. Vì vậy, những bà bầu mắc Rubella nên thường xuyên đi khám, kiểm tra sức khỏe bản thân và thai nhi nhằm phát hiện bệnh cùng các dị tật sớm để điều trị kịp thời. Cách phòng bệnh Rubella khi mang tốt nhất là tiêm phòng vaccin Rubella trước khi mang thai 1-3 tháng. Trường hợp các mẹ bầu chưa tiêm ngừa Rubella, cần thực hiện xét nghiệm máu để biết đã có kháng thể Rubella hay chưa./.

KHOA KHÁM VÀ DINH DƯỠNG

Tài liệu tham khảo:

- “Hướng dẫn điều trị Sản phụ khoa năm 2024”, Bệnh viện Hùng Vương.

BỆNH VIỆN PHỤ SẢN TIỀN GIANG: Ảnh hưởng của Rubella đến mẹ và bé khi mang thai như thế nào?

- Phác đồ điều trị sản phụ khoa 2024 - Bệnh viện Từ Dũ.
- Phác đồ điều trị năm 2024, Bệnh viện Phụ sản Tiền Giang.